

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obdo/73/2016
Identifikačné číslo spisu:	5613204209
Dátum vydania rozhodnutia:	18.01.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:5613204209.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653, zastúpeného BBH advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Suché Mýto 1, 811 03 Bratislava, IČO: 36 713 066, proti žalovanému: T. M., nar. XX. N. XXXX, bytom S., zastúpeného advokátskou kanceláriou JANČI & Partners, s.r.o., so sídlom Belopotockého 720/2, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO: 47 258 748, o zaplatenie 93 866,11 eur s príslušenstvom o povolení a určení splátok, vedenej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 9Cb/113/2013, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 2. júna 2016, č. k. 13Cob/50/2016-361, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline z 2. júna 2016, č. k. 13Cob/50/2016-361 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 5. októbra 2015, č. k. 9Cb 113/2013-318 určil, že žalovaný môže peňažné plnenie priznané rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9Cb/113/2013-202 z 18. novembra 2013 v spojení s opravným uznesením č. k. 9Cb/113/2013-247 zo 16. mája 2014 a uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/258/2014 zo 14. októbra 2014 v časti istiny a úrokov z omeškania vykonať v splátkach po 400 eur, splatných vždy do každého 5. dňa v kalendárnom mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom rozsudok nadobudol právoplatnosť. Omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Samostatným výrokom súd prvej inštancie určil, že žalovaný môže peňažné plnenie v časti trov konania priznaných rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9Cb/113/2013-202 z 18. novembra 2013 v spojení s opravným uznesením č. k. 9Cb/113/2013-247 zo 16. mája 2014 a uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/258/2014 zo 14. októbra 2014 vykonať v splátkach po 50 eur, splatných do každého 15. dňa v kalendárnom mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom rozsudok nadobudol právoplatnosť. Omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

2. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 2. júna 2016, č.

k. 13Cob/50/2016-361 odmietol odvolanie žalovaného ako oneskorene podané a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 89,50 eur. V odôvodnení svojho rozhodnutia skonštatoval odvolací súd, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie bol doručený žalovanému prostredníctvom zástupcu dňa 2. novembra 2015. Zákom stanovená lehota 15 dní na podanie odvolania začala plynúť dňa 3. novembra 2015 (v uznesení odvolacieho súdu nesprávne uvedený rok 2014 - pozn. dovolacieho súdu) v zmysle ustanovenia § 57 ods. 1 O. s. p. a keďže posledný deň lehoty pripadol na 17. november 2015, čo bol štátny sviatok, došlo k posunutiu posledného dňa lehoty na najbližší pracovný deň, t. j. 18. november 2015. Odvolací súd skonštatoval, že žalovaný podal odvolanie zo 17. novembra 2015 proti rozsudku okresného súdu prostredníctvom svojho právneho zástupcu osobne na súde prvej inštancie dňa 19. novembra 2015, ako to vyplýva z prezenčnej pečiatky na č. l. 325 spisu. Z dôvodu, že žalovaný podal odvolanie proti rozsudku po uplynutí 15-dňovej lehoty na podanie odvolania, odvolací súd odmietol odvolanie žalovaného bez skúmania vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia ako oneskorene podané podľa ustanovenia § 218 ods. 1 písm. a/ O. s. p.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný dňa 24. augusta 2016 dovolanie z dôvodu, že v konaní došlo k vade uvedenej v ustanovení § 420 písm. f/ C. s. p., a to že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalovaný uviedol, že odvolanie bolo podané právnym zástupcom dňa 18. novembra 2015 na emailovú adresu príslušného okresného súdu, a to W.. V ten istý deň (18. novembra 2015) bolo doručené na emailovú adresu advokátskeho koncipienta W. zástupcu žalovaného J. potvrdenie o prečítaní elektronického podania zo strany zamestnankyne okresného súdu.

4. Žalovaný má za to, že odvolanie zo 17. novembra 2015 podané prostredníctvom právneho zástupcu elektronicky dňa 18. novembra 2015 na emailovú adresu súdu W. a osobne doplnené písomne dňa 19. novembra 2015 bolo urobené v zákonom stanovenej lehote, a preto nebol daný dôvod na jeho odmietnutie podľa ustanovenia § 218 ods. 1 písm. a/ O. s. p. platného a účinného v čase rozhodovania odvolacieho súdu. Žalovaný je toho názoru, že procesný postup odvolacieho súdu trpí takou vadou, v dôsledku ktorej mu bolo odňaté právo na spravodlivý proces a na prejednanie a rozhodnutie jeho veci odvolacím súdom v súlade s platnými právnymi predpismi. Tým, že odvolací súd nevykonal prieskum napadnutého rozhodnutia okresného súdu, mu bolo odňaté právo na spravodlivý súdny proces.

5. Žalobca v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalovaného z 13. septembra 2016 uviedol, že z emailovej správy, ktorá mala byť podľa tvrdení žalovaného doručená na okresný súd dňa 18. novembra 2015, žiadnym spôsobom nevyplýva, že súčasťou jej prílohy bolo žalovaným spomínané odvolanie. Predmetné elektronické podanie iba konštatuje, že ním malo byť zaslané odvolanie, ktoré však nie je prílohou predmetného elektronického podania, nakoľko z názvu prílohy „sken0067.pdf“ to nevyplýva. Na základe uvedeného považuje žalobca právne posúdenie veci odvolacím súdom za správne a taktiež sa stotožňuje s napadnutým uznesením odvolacieho údu, ktorý z dôvodu podania odvolania po uplynutí 15-dňovej zákonnej lehoty odvolanie odmietol. Žalobca má za to, že zo strany žalovaného ide podaním dovolania o šikanózný výkon práva, spôsobovanie ďalších preťahov v konaní a o oddŕľovanie plnenia svojich povinností. Na základe uvedeného žalobca žiada, aby dovolací súd dovolanie žalovaného zamietol.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom (§ 419 a nasl. C. s. p.).

7. Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno - v prípadoch Civilným sporovým poriadkom výslovne stanovených - napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach túto osobitosť dovolania často vysvetľuje

konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie z akýchkoľvek hľadísk (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012). Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti, ktorá spolu s interpretačnou praxou dovolacieho súdu (tiež ústavného súdu i Európskeho súdu pre ľudské práva) sleduje zachovanie jedného zo základných princípov právneho štátu - princípu právnej istoty.

8. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

9. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 O. s. p.).

10. S účinnosťou od 1. júla 2016 došlo k zásadnému zúženiu možnosti podať dovolanie proti rozhodnutiam odvolacieho súdu. Pokiaľ právna úprava účinná do 30. júna 2016 v zásade umožňovala podať dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (ustanovenie § 237 ods. 1 O. s. p.), právna úprava účinná od 1. júla 2016 (ustanovenie § 419 a nasl. C. s. p.) pripúšťa dovolanie len proti meritórnym rozhodnutiam (rozsudkom vo veci samej) a z nemeritórnych rozhodnutí len proti rozhodnutiam, ktorými sa konanie končí. Ide o zmenu, ktorej dôvodom je dôsledné uplatňovanie princípu mimoriadnosti uplatňovania tohto opravného prostriedku.

11. V danej veci je podľa dovolacieho súdu splnená základná podmienka prípustnosti dovolania, a to skutočnosť, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu ktorým sa konanie končí. Žalovaný napadol dovolaním uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo odmietnuté jeho odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie.

12. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 420 C. s. p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k dovolateľom vymedzenému dôvodu znátočnosti skutočne došlo.

14. Dovolateľ svoje dovolanie vymedzil dovolacím dôvodom v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p., a to že mu súd svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Uvedený dovolací dôvod je úzko prepojený s porušením práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a s porušením práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a k jeho naplneniu dochádza, ak odvolací súd (prípadne súd prvej inštancie a k jeho odstráneniu nedošlo v odvolacom konaní) zasiahol do ústavou, resp. dohovorom garantovaných práv dovolateľa, čím mu bolo znemožnené domáhať sa práva na súdnu ochranu prostriedkami, ktoré mu zákon (Civilný sporový poriadok, resp. do 30. júna 2016 Občiansky súdny poriadok) priznáva.

16. Obsah práva na súdnu a inú právnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Každé konanie súdu alebo iného orgánu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu alebo inú právnu ochranu (I. ÚS 26/1994). Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jeho práv a záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia bude znamenať nespravodlivý súdny proces.

17. Dovolací súd uvádza, že k naplneniu dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. môže dôjsť aj uznesením odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd nesprávne odmietne odvolanie ako oneskorene podané (viď R 23/1994). Nesprávnym odmietnutím odvolania ako oneskorene podaného odvolací súd neposkytne strane súdnu ochranu v zákonom predpokladanej podobe, nakoľko pri odmietnutí odvolania odvolací súd nepreskúma vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia a nezaobrá sa podstatnými odvolacími námietkami strany.

18. Z obsahu dovolania vyplýva, že základom argumentácie dovolateľa o porušení ním označených práv je jeho tvrdenie o tom, že odvolanie podal v rámci zákonom stanovenej lehoty elektronickým podaním dňa 18. novembra 2015, ktoré doplnil osobne dňa 19. novembra 2015, a preto neboli dané zákonné dôvody pre odmietnutie dovolania ako oneskorene podaného.

19. Nakoľko obsahom predloženého súdneho spisu súdu prvej inštancie sp. zn. 9Cb/113/2013 nebolo dovolateľom tvrdené dovolanie doručené súdu okresnému súdu dňa 18. novembra 2013, pričom z obsahu dovolania a jeho príloh je zrejmé, že žalovaný doručil súdu prvej inštancie dňa 18. novembra 2015 elektronické podanie k sp. zn. 9Cb/113/2013, najvyšší súd vrátil spis bez rozhodnutia o dovolaní okresnému súdu prípisom zo 14. novembra 2016 sp. zn. 3Obdo/67/2016. Povinnosťou súdu prvej inštancie bolo podľa pokynu dovolacieho súdu dohľadať elektronické podanie žalovaného z 18. novembra 2015, vytlačiť ho (vrátane príloh) a založiť do súdneho spisu sp. zn. 9Cb/113/2013.

20. Po opätovnom predložení veci okresným súdom má dovolací súd za preukázané, že žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu doručil dňa 18. novembra 2015 o 14:15 hod. súdu prvej inštancie elektronické podanie (č. l. 396 - 400) označené ako odvolanie žalovaného k sp. zn. 9Cb/113/2013-318. Prílohu elektronického podania označeného ako „sken0067.pdf“ tvoril text odvolania žalovaného zo 17. novembra 2015 proti rozsudku okresného súdu z 5. októbra 2015, č. k. 9Cb/113/2013-318 a plná moc zo 16. októbra 2015. Uvedený text odvolania je pritom totožný s odvolaním, ktoré bolo doručené súdu prvej inštancie osobne 19. novembra 2015 (č. l. 325 - 327).

21. Podľa § 42 ods. 1 O. s. p. účinného ku dňu podania odvolania žalovaného (ďalej len „O. s. p.“), podanie možno urobiť písomne, ústne do zápisnice, elektronickými prostriedkami alebo telefaxom. Podanie obsahujúce návrh vo veci samej alebo návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré bolo urobené elektronickými prostriedkami, treba doplniť písomne alebo ústne do zápisnice najneskôr do troch dní; podanie, ktoré bolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom, doplniť netreba. Podanie urobené telefaxom treba doplniť najneskôr do troch dní predložením jeho originálu. Na podania, ktoré neboli v tejto lehote doplnené, sa neprihliada.

22. Podľa § 57 ods. 3 O. s. p., lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

23. Podľa § 204 ods. 1 O. s. p. účinného ku dňu podania odvolania žalovaného (ďalej len „O. s. p.“), odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

24. Dovolací súd uvádza, že odvolací súd správne skonštatoval, že rozsudok súdu prvej inštancie bol žalovanému doručený dňa 2. novembra 2015, pričom posledný deň lehoty na podanie odvolania bol dňa 18. novembra 2015. Zároveň je z obsahu súdneho spisu zrejmé, že žalovaný podal odvolanie elektronickými prostriedkami bez zaručeného elektronického podpisu dňa 18. novembra 2015, ktoré doručil na elektronickú adresu súdu prvej inštancie určenú na prijímanie elektronických podaní G.

25. Podanie doručené súdu prvej inštancie osobne dňa 19. novembra 2015 nepredstavovalo podanie odvolania, ako to konštatoval vo svojom rozhodnutí odvolací súd, ale žalovaný ním v súlade s ustanovením § 42 ods. 1 druhá veta O. s. p. v stanovenej lehote písomne doplnil svoje elektronické podanie bez zaručeného elektronického podpisu doručené súdu prvej inštancie dňa 18. novembra 2015, o ktorom však odvolací súd v čase svojho rozhodovania nemal vedomosť z dôvodu nesprávneho procesného postupu okresného súdu pri vedení súdneho spisu (viď body 19 a 20 vyššie). Vzhľadom na to dovolací súd konštatuje, že žalovaný podal odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie z 5. októbra 2015, č. k. 9Cb 113/2013-318 v zákonnej 15-dňovej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) dňa 18. novembra 2015, pričom svoje elektronické podanie doplnil písomne počas plynutia lehoty uvedenej v ustanovení § 42 ods. 1 druhá veta O. s. p. dňa 19. novembra 2015. Z tohto dôvodu neboli splnené zákonné podmienky pre odmietnutie odvolania žalovaného ako oneskorene podaného podľa ustanovenia § 218 ods. 1 písm. a/ O. s. p.

26. Na základe uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolateľ dôvodne namieta, že súd mu svojim nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Preto je dovolanie žalovaného nielen prípustné, ale aj dôvodné. K tvrdeniu žalobcu o šikanóznom výkone práva žalovaným dovolací súd uvádza, že za šikanózný výkon práva nie je možné považovať realizáciu procesných oprávnení, ktoré mu Civilný sporový poriadok priznáva pri splnení zákonných podmienok. Každá zo strán má v sporovom konaní právo, aby pri splnení procesných podmienok (ako tomu bolo v danom prípade) odvolací súd vecne preskúmal napadnuté rozhodnutie a zaujal stanovisko k zásadným odvolacím námietkam.

27. Vzhľadom na to, že v konaní pred odvolacím súdom došlo k vade zmätočnosti uvedenej s ustanovením § 420 písm. f/ C. s. p., dovolací súd žalovaným napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 C. s. p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.).

28. Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci, pričom je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 C. s. p.). V novom rozhodnutí rozhodne odvolací súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

29. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.